

กลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบัน

ระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

Mechanisms and Policy Recommendations in Mobilizing Collaboration of Inter-university Educational

Administration: A Case Study of Yuxi Normal University and Chiang Rai rajabhat University

Xiong Laixiang¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พูนชัย ยาวีราช² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวดี อุปปีนใจ³ ดร.สมเกียรติ ตุ่นแก้ว⁴

Xiong Laixiang¹ Asst. Prof. Dr.Phoonchai Yawirach² Asst. Prof. Dr.Suwadee Ouppinjai³ Dr.Somkiet Tunkaew⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้มีควมมุ่งหมายการวิจัยเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพพึงประสงค์ พัฒนาและประเมินกลไก และข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ ประชากร ได้แก่ นักศึกษาของสองสถาบันจำนวน 145 คน ส่วนอาจารย์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องของสองสถาบันมีจำนวน 36 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบบันทึกรายละเอียด และแบบประเมิน วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และค่าดัชนีความสำคัญ ของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI)

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University มุมมองของบุคลากร พบว่าสภาพปัจจุบันของกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University ภาพรวม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับ ความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ การวิจัย อันดับ 2 คือ การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี และอันดับ 3 คือ การให้บริการทางวิชาการ ส่วนมุมมองของนักศึกษา พบว่า สภาพปัจจุบันของกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ความต้องการจำเป็น รายการที่มีค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น อันดับ 1 คือ การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี อันดับ 2 คือ การวิจัย และอันดับ 3 คือ การให้บริการทางวิชาการ

2. กลไกการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University แบ่งออกเป็น 2.1 กลไกระดับนโยบาย ที่มีกระบวนการตั้งแต่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 2) วาระของนโยบาย 3) การกำหนดนโยบาย (4) การรับเอานโยบายลงสู่การปฏิบัติ 5) การดำเนินนโยบาย 6) การนิเทศและติดตาม

คำสำคัญ: กลไก ข้อเสนอเชิงนโยบาย นโยบาย สถาบันระดับอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ Yuxi Normal University

¹ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹Doctor of Education Program in Educational Administration. Chiang Rai Rajabhat University.

^{2,3,4}อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

^{2,3,4}Course teacher in Doctor of Education Program in Educational Administration Chiang Rai Rajabhat University.

*ผู้ติดต่อ, อีเมล: Xiong Laixiang, jitti.tassanee@gmail.com

รับเมื่อ 4 มกราคม 2564 แก้ไข 26 กุมภาพันธ์ 2566 ตอรับ 27 กุมภาพันธ์ 2566

นโยบาย 7) การประเมินนโยบาย 2.2 กลไกระดับปฏิบัติ ระหว่างเครือข่ายหน่วยงานสนับสนุนกับหน่วยงานจัดการศึกษา
หน่วยงานสนับสนุนกับหน่วยงานสนับสนุน และหน่วยงานจัดการศึกษากับหน่วยงานจัดการศึกษา 2.3 กลไกระดับ
เครือข่าย 3.1 เครือข่ายภายในหน่วยงานมหาวิทยาลัย 3.2 เครือข่ายภายนอกที่มีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
3.3 เครือข่ายภายนอกที่กำกับดูแลหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา

3. ข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาใน
ระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University ได้แก่ 1) ด้านการเรียนการสอน 2) ด้านการวิจัย 3) ด้านการถ่ายทอดและ
พัฒนาเทคโนโลยี 4) ด้านการให้บริการทางวิชาการ 5) กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม 6) กิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ

4. ผลประเมินกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง
สถาบันระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่า ด้านความเหมาะสม
ด้านความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ ในภาพรวมแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก

ABSTRACT

This research aims to study the present condition and the desirable condition. Develop and evaluate mechanisms and policy proposals for driving cooperation in education management between higher education institutions: a case study of Yuxi Normal University and Chiang Rai Rajabhat University. There are 145 students of the two institutions, while teachers and related personnel of the two institutions total 36 people. The research instruments were interview and data recording form. The data were analyzed for frequency, percentage, mean, Standard Deviation (S.D.), content analysis and Priority Needs Index (PNI).

The results showed that:

1. The current and desired circumstances of the collaboration mechanisms of inter-university educational administration at Yuxi Normal University from the faculty members' perspectives revealed that the current circumstance of collaboration mechanisms of the inter-university educational administration, in overall, was rated at the moderate level. The desired circumstance of the collaboration mechanisms of inter-university educational administration, in overall, was rated at the highest level. It was found that the needs holding the PNI in descending ranking were 1) research; 2) technology transmission and development; and 3) academic services. The students' perspectives revealed that the current circumstance of collaboration mechanisms of the inter-university educational administration, in overall, was rated at the moderate level. The desired circumstance of the collaboration mechanisms of inter-university educational administration, in overall, was rated at the high level. It was found that the needs holding the PNI in descending ranking were 1) technology transmission and development; 2) research; and 3) academic services.

2. The collaboration mechanisms of the inter-university educational administration of Yuxi Normal University were sectioned into 3 levels. 2.1 Policy mechanisms involved 1) needs analysis 2) policy agenda 3) policy determination 4) policy implementation 5) policy operation 6) policy supervision and monitoring 7) policy evaluation. 2.2 Operational mechanisms involved inter-university educational administration connectivity between supporting and educational administration units. 2.3 Networking mechanisms involved different parties. 1) Internal networking of units inside the university 2) External networking of inter-university collaboration 3) External networking of units controlling and supervising university curriculum

3. Policy recommendations in mobilizing the collaboration mechanisms of inter-university educational administration of Yuxi Normal University involved the following domains: 1) Instruction 2) Research 3) Technology Transmission and Development 4) Academic Services 5) Arts and Cultural Exchange 6) Other Academic-oriented Activities.

4. The results of the evaluation of mechanisms and policy proposals for driving cooperation between institutions in the management of higher education at Yuxi Normal University and Chiang Rai Rajabhat University found that the suitability and usefulness of the evaluation results are at the highest level. On the feasibility aspect, the evaluation results were at a high level.

Keywords: Mechanism, Policy proposals, Policies, Higher Education Institutions, Chiang Rai Rajabhat, Yuxi Normal University

ภูมิหลัง

ความร่วมมือด้านการศึกษาคือเครื่องมือสำคัญในการสร้างความร่วมมือ ถือเป็น การแบ่งปันความรู้ และประสบการณ์ ที่เป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างศักยภาพของคนในสังคมโลก เนื่องจากคุณภาพของคนเป็นปัจจัย ที่สำคัญที่จะสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งจะส่งผลให้ประเทศชาติก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง และเท่าเทียม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552, หน้า 56) ประเทศจีนได้มีดำเนินการความร่วมมือด้าน การศึกษากับต่างประเทศ ด้วยความมุ่งหวังให้ความร่วมมือทางวิชาการเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินนโยบาย ต่างประเทศ โดย Yuxi Normal University เป็นหน่วยงานที่สังกัดอยู่ในรัฐมณฑลยูนนาน มีความสัมพันธ์ด้านความร่วมมือ อย่างยั่งยืนกับสถาบันการศึกษาในประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ไทย พม่า ลาว ฯลฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ถือเป็น 1 ในหลายมหาวิทยาลัยที่มีความร่วมมือในการจัดการศึกษากับ Yuxi Normal University ซึ่งตามประกาศ กระทรวงศึกษาธิการ มหาวิทยาลัยสามารถดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ด้วยตนเองตามนโยบาย และเพื่อเป็นการตอบรับ แผนเชิงกลยุทธ์ One Belt and One Road ของชาติและแผนการพัฒนาต่าง ๆ ของมณฑล ที่ส่งเสริมการพัฒนาการศึกษา ระหว่างประเทศ

กลไกการทำงานร่วมกัน จะประกอบด้วยบุคคลหรือหน่วยงานที่ทำงานประสานอย่างสอดคล้องกันและเชื่อมโยง กันเพื่อทำให้เกิดระบบใดระบบหนึ่งในการขับเคลื่อนส่งผลให้สิ่งนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น (สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา, 2562, หน้า 42 – 44) การพัฒนาโลกมี 2 ลักษณะ คือ กลไกหน่วยงานในการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนา ผ่านหน่วยงานหรือสถาบันที่เกี่ยวข้องและกลไกเครือข่าย หรือสถาบันในลักษณะเครือข่ายประเภทเดียวกันหรือ แตกต่างกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562, หน้า 42 – 44) การสร้างความร่วมมือ องค์การยังต้องดำเนินการ ปรับเปลี่ยนตนเอง เพื่อให้สามารถตอบสนองเป้าหมายที่ได้ร่วมกันกำหนดไว้ นอกจากนี้ต้องมีการวางแผนเชิงกลยุทธ์ ร่วมกัน ซึ่งได้แก่ การระบุพันธกิจ การชี้แจงภารกิจ การประเมินสิ่งแวดล้อมภายในและภายนอก การระบุกลยุทธ์ และการปฏิบัติงาน (Agranoff and McGuire, 2003, pp. 48 – 63)

นอกจากมีกลไกการทำงานร่วมกันที่ดีแล้ว นโยบายต่อการบริหารที่สอดคล้องกันเปรียบเสมือนเป็นเครื่องมือ สำหรับผู้บริหาร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางและเป้าหมาย เพื่อการพัฒนาองค์การ และนำมาเป็นกรอบชี้ นำ การปฏิบัติ (Course of Action) นโยบายอาจเป็นแนวทางดำเนินงานทั้งในระดับกว้าง และในระดับองค์การ ซึ่งมีความสำคัญ ต่อการใช้ดุลพินิจของผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานในระดับต่าง ๆ ให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุ ตามวัตถุประสงค์ (ทวีป ศิริวิวัฒน์, 2550, หน้า 28) เนื่องจากนโยบาย (Policy) เป็นข้อความที่บอกให้ทราบถึงทิศทาง การ

เปลี่ยนแปลงขององค์การหรือของสังคม ทิศทางดังกล่าวอาจจะอธิบายถึง เรื่องอะไร เพื่ออะไร อย่างไรและเพียงใด ของความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้ ขณะเดียวกันได้จำแนกความหมายของนโยบายออกเป็น 3 กลุ่มความหมาย โดยกลุ่มแรก หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทราบถึงกิจกรรมหรือการกระทำ (Activity or Action) อย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ซึ่งในที่สุดจะแปรรูปออกมาเป็นแผนงาน โครงการที่กำหนดขึ้น ข้อความเชิงนโยบายในความหมายนี้จะบอกถึงเป้าหมายปลายทางของกิจกรรมแนวทางการปฏิบัติ และคุณประโยชน์ของกิจกรรมหรือการกระทำที่กำหนดนั้น กลุ่มความหมายที่สอง หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทราบถึงแนวทางหรือวิธีการ (Strategy or Means) อย่างไรอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง เพื่อเป็นเครื่องชี้แนะและกำหนดแนวทางปฏิบัติจากปัจจุบันสู่อนาคต กลุ่มความหมายที่สาม หมายถึง ข้อความที่บอกให้ทราบถึงคุณค่าและการตัดสินใจ (Value and Decision) ที่ได้เลือกสรรแล้ว ซึ่งนโยบายประเภทนี้ จะบ่งบอกทางเลือกที่มีหลายทางว่าทางเลือกใดดีที่สุดหรือเหมาะสมที่สุด (วิโรจน์ สารรัตนะ 2556, หน้า 2) จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนากลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันระดับอุดมศึกษา เพื่อให้สามารถจัดสรรทรัพยากร การจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลขับเคลื่อนไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

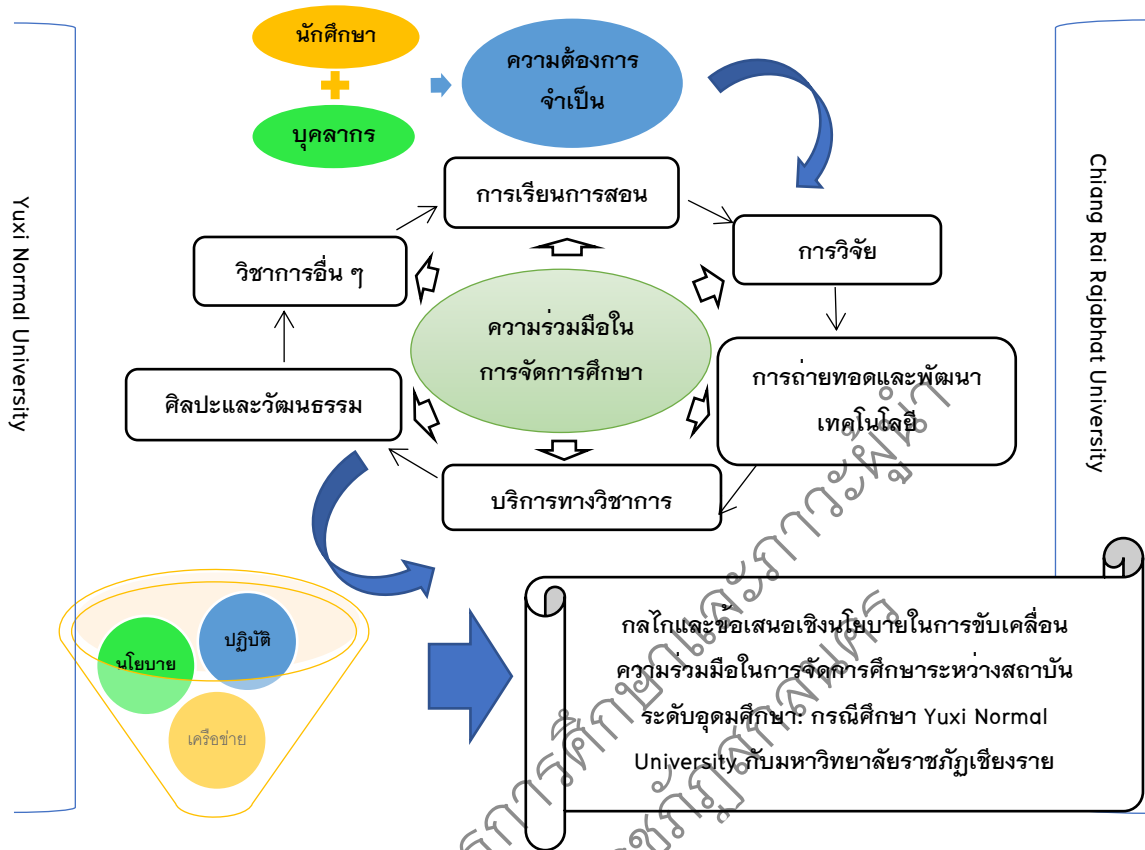
คำถามการวิจัย

1. สภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความร่วมมือระหว่างสถาบันของต่างประเทศในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายเป็นอย่างไร
2. กลไกการพัฒนาคือความร่วมมือระหว่างสถาบันของต่างประเทศในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายมีอะไรบ้าง
3. กลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษา ระหว่างสถาบันในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพพึงประสงค์ของความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
2. เพื่อพัฒนากลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษา ระหว่างสถาบันในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. เพื่อประเมินกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษา ระหว่างสถาบันในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Method) ขั้นตอนการดำเนินงานออกเป็น 3 ขั้นตอน มีรายละเอียดของการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา

ขั้นที่ 1.1 การศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาเอกสาร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบวิเคราะห์เอกสาร การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ศึกษาจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ร่างแบบสังเคราะห์เอกสาร ปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอน ตั้งแต่การศึกษาเอกสาร คัดเลือกและจำแนกประเภทเอกสาร การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล จากการสรุปภาพรวมในแต่ละประเด็นที่ได้ค้นพบ หลังจากนั้นนำมาเขียนเป็นข้อความสรุปความเรียง

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยการสอบถาม

ประชากรและการได้มาซึ่งตัวอย่างการวิจัยได้แก่ กลุ่มที่ 1 อาจารย์และบุคลากรทั้ง 2 มหาวิทยาลัย จำนวน 36 คน และกลุ่มที่ 2 ได้แก่ นักศึกษาคณะภาษาต่างประเทศของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย จำนวน 145 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie&Morgan, 1970) ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ไม่น้อยกว่า 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถาม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่า 0.50 หลังจากนั้นไปทดลองใช้ โดยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .976 จึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล และเนื่องจากขณะทำวิจัยอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid 19 ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ กลุ่มตัวอย่างของ Yuxi Normal University ผู้วิจัยได้ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ส่วนกลุ่มตัวอย่างของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้วิจัยได้ประสาน ขอความร่วมมือฝ่ายวิเทศสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงรายในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ การวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีความสำคัญของความต้องการจำเป็น (Priority Needs Index: PNI) แบบปรับปรุง PNI_{modified}

ขั้นที่ 1.3 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสกลไกในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่าง สถาบันระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยการสัมภาษณ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 13 คน ได้แก่ 1) อธิการบดี รองอธิการบดี 2) คณบดี อาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ที่เกี่ยวข้อง 3) ผู้ที่เกี่ยวข้องภายนอก ได้แก่ ศิษย์เก่า ผู้ใช้บัณฑิต ผู้ปกครองนักศึกษา 4) นักศึกษาของ Yuxi Normal University และมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ โดยมีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ เช่นเดียวกับการสร้างแบบสอบถามในขั้นตอนที่ 1.2

การเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องจากขณะทำวิจัยอยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของ Covid 19 ดังนั้นในการเก็บรวบรวมข้อมูลจึงแบ่งออกเป็น 2 กรณี ได้แก่ 1) ผู้ทรงคุณวุฒิของ Yuxi Normal University ผู้วิจัยได้ดำเนินการ สัมภาษณ์พร้อมทั้งการบันทึกเสียงทางโทรศัพท์ด้วยตนเอง 2) ผู้ทรงคุณวุฒิของมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ผู้วิจัย สัมภาษณ์ในรูปแบบ Online ผ่านระบบ Zoom ด้วยตนเองตามวันและเวลาที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนากลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบัน ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 12 คน ดังนี้ 2.1 กลุ่มผู้กำหนดนโยบาย ได้แก่ อธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี 2.2 กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ คณบดีหรือรองคณบดี ผู้ประสานงานกิจการต่างประเทศ 2.3 กลุ่มนักวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ในขั้นตอนนี้ คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพ ของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ร่างแบบบันทึกการสนทนากลุ่ม หลังจากนั้นจึงนำแบบบันทึกการสนทนากลุ่มให้อาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบ ทำการปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะและสร้างแบบบันทึกการสนทนากลุ่มฉบับจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการประสานกลุ่มเป้าหมายเพื่อนัดหมาย วัน และเวลาในการสนทนากลุ่ม ในรูปแบบ online ผ่านระบบ VooV Meeting และสร้างห้อง VooV Meeting และส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นจึงทำการสนทนากลุ่มร่วมกับกลุ่มเป้าหมาย ผ่านระบบ VooV Meeting ตามวันและเวลาที่นัดหมาย การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 10 คน ได้แก่ 3.1 กลุ่มนโยบาย ได้แก่ อธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี 3.2. กลุ่มผู้ปฏิบัติ ได้แก่ คณบดีหรือรองคณบดี 3.3. กลุ่มวิชาการ ได้แก่ อาจารย์ผู้สอน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบประเมิน มีขั้นตอนการสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือ โดยการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินสร้างแบบประเมิน จัดทำแบบประเมิน และนำไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข และจัดทำฉบับจริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการเดียวกับขั้นที่ 1.2

การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดกระทำกับข้อมูล วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย ผู้วิจัยขอสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ชุด ได้แก่ ในมุมมองของบุคลากรและของนักศึกษา พบว่าสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุดและมาก ความต้องการจำเป็น 3 อันดับ คือ การวิจัย การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี และการให้บริการทางวิชาการ ส่วนของนักศึกษา คือ การถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ ตามลำดับ

2. กลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย 2.1 กลไกระดับนโยบาย ที่มีกระบวนการตั้งแต่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น (Need Assessment) 2) วาระของนโยบาย (Policy Agenda) 3) การกำหนดนโยบาย (Policy Formulation) (4) การรับเอานโยบายลงสู่การปฏิบัติ (Policy Adoption) 5) การดำเนินนโยบาย (Policy implementation) 6) การนิเทศและติดตามนโยบาย (Policy supervision and Monitoring) 7) การประเมินนโยบาย (Policy Evaluation) 2.2 กลไกระดับปฏิบัติ ระหว่างเครือข่ายหน่วยงานสนับสนุนกับหน่วยงานจัดการศึกษา หน่วยงานสนับสนุนกับหน่วยงานสนับสนุน และหน่วยงานจัดการศึกษากับหน่วยงานจัดการศึกษา 2.3 กลไกระดับเครือข่าย ได้แก่ 1) เครือข่ายภายในหน่วยงานมหาวิทยาลัย 2) เครือข่ายภายนอกที่มีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา 3) เครือข่ายภายนอกที่กำกับดูแลหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษา 2.4 ข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนกลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านการเรียนการสอน ควรมีแนวทางการกำหนดนโยบายความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษา 2) ด้านการวิจัย ร่วมกันพัฒนาข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกันเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานในระดับประเทศ 3) ด้านการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การเป็นที่ปรึกษาทางวิชาการโครงการ และการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมด้านการสอน 4) ด้านการ

ให้บริการทางวิชาการ ควรมีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมในปัจจุบันของแต่ละประเทศเกี่ยวกับประเด็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และจัดทำหลักสูตรเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง 5) กิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรม จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนระหว่างกัน 6) กิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ ควรมีการให้โอกาสสถาบันที่มีความร่วมมือเข้ามาศึกษาดูงานและประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3. ผลการประเมินกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบัน ในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่า ด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้มีผลการประเมิน อยู่ในระดับมาก

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษามีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนากลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

1.1 กลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันในระดับอุดมศึกษา: กรณีศึกษา Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยการศึกษาเอกสาร พบว่า

1) ความร่วมมือทางวิชาการ ประกอบด้วย ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ การแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรม และกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการในเรื่องความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่ได้กล่าวถึง กิจกรรมความร่วมมือทางวิชาการประกอบด้วย กิจกรรมในด้านการเรียนการสอน การวิจัย การถ่ายทอดเทคโนโลยี การให้บริการทางวิชาการ และการแลกเปลี่ยนด้านศิลปะและวัฒนธรรม หรือกิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ากิจกรรมดังกล่าวสอดคล้องกับภารกิจและหน้าที่หลักของสถาบันอุดมศึกษา

2) กลไกในการขับเคลื่อนความร่วมมือออกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ 1. กลไกภายในมหาวิทยาลัย ได้แก่ กลไกระดับนโยบายและกลไกระดับปฏิบัติการ 2. กลไกภายนอกมหาวิทยาลัย ได้แก่ กลไกเครือข่ายการทำงานร่วมกันระหว่างมหาวิทยาลัย และกลไกเครือข่ายหน่วยงานกำกับดูแล ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 42 – 44) ที่ได้กล่าวถึง กลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตและพัฒนาครูสมรรถนะสูงสำหรับประเทศไทย 4.0 ได้แบ่งลักษณะของกลไกขับเคลื่อนระบบการผลิตครู ดังนี้ 1. กลไกหน่วยงาน (Organization Mechanism) 2. กลไกเครือข่าย (Network Mechanism) และเช่นเดียวกับทิพากรณ์ โพธิ์ถวิลและนุชนารถ ชูฮันเงาะ (hsri.or.th, 2542, p. 57) ที่ได้แบ่งกลไกการบริหาร ออกเป็น 2 ระดับ คือ 1. กลไกระดับนโยบาย 2. กลไกระดับปฏิบัติการ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าในการขับเคลื่อนการดำเนินงานนอกจากจะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตนแล้ว การทำงานในลักษณะเครือข่ายจะช่วยให้มีความสะดวก รวดเร็ว และทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ รวมถึงเป็นการแบ่งปันทรัพยากร ทำให้สามารถใช้ทรัพยากรได้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุด

1.2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้วิจัยได้วิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 มุมมอง ได้แก่ บุคลากรและนักศึกษาตามแนวทางการร่วมมือในแต่ละด้าน มีมุมมองที่น่าสนใจนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) ด้านการเรียนการสอน ในการแลกเปลี่ยนอุปกรณ์การเรียนการสอน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าการจัดการเรียนการสอนถือเป็นกิจกรรมที่สำคัญของทั้งสองสถาบัน ซึ่งความร่วมมือในด้านนี้ถือเป็นการใช้ทรัพยากรความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญของแต่ละมหาวิทยาลัยที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับพิสิษฐ์ เทพไกรวัล (2554, หน้า 25 – 27; อ้างอิงจากกนกอร สมปราชญ์ และคณะ, 2548, หน้า 48 – 50) ได้กล่าวว่า ความร่วมมือเป็นการ

เปิดโอกาสในการสร้างความสัมพันธ์ส่งเสริมความเป็นเพื่อนบ้าน ความเป็นชุมชน เพิ่มความตระหนักในการยอมรับประโยชน์ในการขยายขอบเขตการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ด้วยการลดทอนความซ้ำซ้อน โดยทำให้เกิดการแบ่งปันทรัพยากร และแลกเปลี่ยนความเชี่ยวชาญเพื่อสนองตอบความต้องการและเป้าหมายของหน่วยงาน

2) ด้านการวิจัย ในส่วนของการให้ทุนวิจัยแก่นักศึกษาหรืออาจารย์มาทำวิจัยในมหาวิทยาลัย ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่านอกจากความร่วมมือทางด้านวิชาการซึ่งเป็นความร่วมมือหลักแล้ว ความร่วมมือทางการวิจัยจะเป็นจุดร่วมในการพัฒนาบุคลากรของสองมหาวิทยาลัยได้เป็นอย่างดี เป็นการศึกษาค้นคว้าพัฒนานวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการทำวิจัยร่วมกันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนทางวิชาการที่สำคัญ ซึ่งมีความสอดคล้องกับกระตักกรณ นิมมะจันทร์ (2554, หน้า 4 - 8) ที่กล่าวว่าการทำงานวิจัยเป็นทีมระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในการศึกษาทำความเข้าใจชีวิต ความต้องการของนักศึกษาจากประชาคมอาเซียนในด้าน A = Action (การปฏิบัติ) ด้าน S = Specialization (ความเชี่ยวชาญ) ด้าน E = Expediency (ความสะดวก ความง่าย) A ≠ Appeasement (การสร้างความปลอดภัย ความประทับใจ) ด้าน N = Nationality (ความเป็นชาติ)

3) ด้านการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การสร้างความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ และความร่วมมือทางวิชาการเพื่อการพัฒนาเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับ Agranoff (2006, p. 59) ได้กล่าวถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือแบบ Informational Network คือ เครือข่ายที่พันธมิตรต่าง ๆ (Partners) ได้เข้ามามีส่วนร่วมกันเพื่อแลกเปลี่ยนนโยบาย โครงการต่าง ๆ รวมทั้งเทคโนโลยี แนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าเทคนิควิธีการต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาขึ้นแล้วแต่ต้องใช้ทรัพยากรทั้งบุคลากร งบประมาณ และเวลา หากมีการแลกเปลี่ยนในเรื่องดังกล่าวก็จะทำให้ช่วยประหยัดทรัพยากรในหลายส่วนและยังทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4) ด้านการให้บริการทางวิชาการ โดยการสนับสนุนและส่งเสริมการจัดโครงการ/กิจกรรมบริการวิชาการ และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาชุมชนหรือองค์กรเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม โดยกำหนดให้สถาบันอุดมศึกษามีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและกลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554, หน้า 1 - 3) ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าสถาบันอุดมศึกษาเป็นแหล่งวิชาการที่สามารถให้คำปรึกษา การวิจัยค้นคว้า เพื่อแสวงหาคำตอบให้กับสังคม เป็นแหล่งให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น รวมถึงการจัดให้มีการศึกษาหลักสูตรต่อเนื่องเพื่อเป็นการบริการวิชาการแก่ประชาชนทั่วไป

5) ด้านศิลปะและวัฒนธรรม จากการดำเนินกิจกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม และการอนุรักษ์ฟื้นฟู และสืบสานศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่าความแตกต่างในเรื่องดังกล่าวถือได้ว่าเป็นมีความสำคัญสำหรับนักศึกษา จะทำให้รู้และเข้าใจศิลปะและวัฒนธรรมของแต่ละฝ่ายเพื่อที่สามารถอยู่ร่วมกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับสำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2553, หน้า 7 - 8) ที่ได้กล่าวไว้ว่าสถาบันอุดมศึกษา ต้องมีบทบาทในเชื่อมโยงการเรียนรู้ร่วมกันทางด้านวัฒนธรรมของประเทศในประชาคมอาเซียน การสอดแทรกเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ของความเป็นไทย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน

6) กิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ โดยการจัดกิจกรรมและสนับสนุนด้านกีฬา ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะว่ากิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ มีรูปแบบไม่เป็นทางการ เกิดความคุ้นเคยกันได้รวดเร็ว และเป็นพื้นฐานในการนำไปสู่การพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องอื่น ๆ ในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับฟิลิซรุ้ เทพไกรวัล (2554, หน้า 25 - 27; อ้างอิงจาก กนกอร สมปราชญ์ และคณะ, 2548, หน้า 48 - 50) ได้เสนอแนวคิดที่ว่า ความร่วมมือมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จ เป็นสิ่งที่สามารถประยุกต์ใช้เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการสร้างความสัมพันธ์อย่างยั่งยืน

2. กลไกความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University แบ่งออกเป็น 3 ระดับ ได้แก่ 1. กลไกระดับนโยบาย 2. กลไกระดับปฏิบัติ 3. กลไกระดับเครือข่าย โดยกลไกระดับนโยบาย ที่มีกระบวนการตั้งแต่ 1) การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น 2) วาระของนโยบาย 3) การกำหนดนโยบาย 4) การรับเอานโยบายลงสู่การปฏิบัติ 5) การดำเนินนโยบาย 6) การนิเทศและติดตามนโยบาย 7) การประเมินนโยบาย ซึ่งสอดคล้องกับ Joseph P. Farrell. (1994, p. 98) ที่ได้ทำการศึกษาคือความร่วมมือทางการศึกษาและได้กล่าวถึงกระบวนการในการกำหนดนโยบาย ไว้ดังนี้ กระบวนการกำหนดนโยบายเริ่มตั้งแต่ 1) ปัญหาหรือสิ่งที่ต้องการพัฒนา 2) ประเด็นนโยบาย 3) การกำหนดนโยบาย 4) การรับเอานโยบายลงสู่การปฏิบัติ 5) การดำเนินนโยบาย 6) การประเมินนโยบาย ส่วนกลไกเครือข่ายแบ่งออกเป็น ภายใน ภายในนอกทั้งหน่วยงานที่มีบทบาทหน้าที่เดียวกันและต่างบทบาทหน้าที่ ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่า กลไกทั้ง 3 ระดับ เป็นการขับเคลื่อนความร่วมมือที่สำคัญ ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ดี โดยในการปฏิบัติงานนั้น จะมีผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งภายในหน่วยงานเอง และภายนอกหน่วยงาน หน่วยงานภายนอกที่มีบทบาทหน้าที่เดียวกัน การนำแบบอย่างที่ดีมาทำการศึกษา เรียนรู้ และปฏิบัติ จะทำให้เกิดการเรียนรู้และทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี ส่วนหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องจะทำให้หน่วยงานเกิดความตระหนักในการทำงานร่วมกัน เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและเป็นมาตรฐานเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับทิพากรณ์ โพธิ์ถวิลและนุชนารถ ยูอินเงาะ (2542, hsri.or.th) ได้กล่าวถึงลักษณะของกลไกการบริหาร ออกเป็น 2 ระดับ คือ 1. กลไกระดับนโยบาย 2. กลไกระดับปฏิบัติการ และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2562, หน้า 42 – 44) ได้ทำการพัฒนากระบวนการทัศน์ รูปแบบและกลไกการพัฒนาคูในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่ 5 พื้นที่ 2 ลักษณะ คือ กลไกหน่วยงานและกลไกเครือข่าย เช่นเดียวกับสุวดี อุปปีนใจ อิศารัตน์ สุขประภากรณ์ และสุภาพร เติวิยะ (2565, หน้า 543) ได้กล่าวถึงกลไกการพัฒนาศมรรถนะครูตำรวจตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 เขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา ในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่ โดยใช้แนวคิดการพัฒนาโดยเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้มืออาชีพ (Networked Professional Learning Communities : NPLCs.) มีกลไกการพัฒนาคูเป็นกลไกหน่วยงานต้นสังกัด และกลไกเครือข่ายได้แก่ เครือข่ายภาคี (Six Associates) 6 เครือข่าย ได้แก่ 1) สถานศึกษา 2) หน่วยงานต้นสังกัด 3) สถาบันผลิตครู 4) หน่วยงานของรัฐ 5) ภาคเอกชน 6) มูลนิธิสมาคม สถาบัน และองค์กรในพระราชูปถัมภ์

3. ผลการประเมินกลไกและข้อเสนอเชิงนโยบายในการขับเคลื่อนความร่วมมือระหว่างสถาบันในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของ Yuxi Normal University กับมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พบว่า ด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ซึ่งแตกต่างจากกับนฤมล เอกธรรมสุทธิ สายฝน วิบูลรังสรรค์ และอรุณี อ่อนสวัสดิ์ (2560, หน้า 164) ได้ทำการประเมินรูปแบบส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากการประเมินโครงการของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก พบว่า มีความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่ามีบริบทที่แตกต่างกันประกอบกับเป็นกลไกที่พัฒนาขึ้น เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงในหลาย ๆ ท่าน จึงทำให้ด้านความเป็นไปได้อาจยังมีหลายปัจจัยที่ต้องทำการศึกษาค้นคว้า เพื่อเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนความร่วมมือในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดต่อทั้งสองมหาวิทยาลัย และต่อความสัมพันธ์ในระดับประเทศต่อไปได้เป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการเรียนการสอน ควรมีการกำหนดนโยบายในการแลกเปลี่ยนวิธีการจัดการเรียนการสอนแบบใหม่
1.2 ด้านการวิจัย มีการแสวงหาแหล่งทุนร่วมกันทั้งในระดับประเทศและต่างประเทศ 3) ด้านการถ่ายทอดและพัฒนาเทคโนโลยี การส่งเสริมการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนนวัตกรรมด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการให้บริการทางวิชาการ จัดทำหลักสูตรเพื่อรองรับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของแต่ละประเทศ 5) ด้านศิลปะและวัฒนธรรม การแลกเปลี่ยนกิจกรรมในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง 6) กิจกรรมทางวิชาการอื่น ๆ ควรมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมกีฬา

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาความร่วมมือทางด้านบริการวิชาการระหว่างมหาวิทยาลัยตามความต้องการจำเป็นของแต่ละพื้นที่
2.2 ควรมีการพัฒนาระบบบริหารที่เป็นการส่งเสริมการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมที่เป็นผลิตภัณฑ์หรือสิ่งประดิษฐ์หรือวิธีการจัดการศึกษาที่เป็นการสร้างนวัตกรรมระหว่างมหาวิทยาลัย
2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบการนิเทศ ติดตามและประเมินความสำเร็จของความร่วมมือในการจัดการศึกษาระหว่างสถาบันอุดมศึกษาที่มีความร่วมมือต่างประเทศ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กัลยา ตากุล. (2556). *การนำเสนอแนวทางการพัฒนาความร่วมมือด้านการศึกษาในระดับทวิภาคีไทย – เวียดนามเพื่อเสริมสร้างความ เป็นประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิพากรณ์ โพธิ์ถวิลและนุชนารถ ยู้ย่นงะ. (2542). *กลไกการบริหารระบบสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุไทย*. สืบค้นเมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2563, จาก hsri.oc.th.
- ทวีป ศิริรัตน์. (2550). *การวางแผนพัฒนาและประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ธนู ศรีทอง. (2559). *ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาความเป็นนานาชาติของการผลิตบัณฑิตมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตในกลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ*. วิทยานิพนธ์ ปร.ด. บุรีรัมย์: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- ระติกรณ์ นียมะจันทร์. (2554). *การดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษาภายใต้บริบทของประชาคมอาเซียน = The Operation of Higher Education Institutions under the Context of ASEAN Economic Community*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- วรรณดี นาคสุพาน. (2556). *การพัฒนา รูปแบบความร่วมมือด้านการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาของประเทศไทย กับโรงเรียนมัธยมศึกษาในกลุ่มประชาคมอาเซียน*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ด. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *รายงานการสังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับคุณภาพการศึกษาไทย: การวิเคราะห์ทอิกิมาน (Meta-analysis)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

- _____. (2562). การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รูปแบบและกลไกการพัฒนาคู ในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่ 5 พื้นที่.
กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศ และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษา
ไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: บางกอกบล๊อค.
- สุวดี อุปปีนใจ ธิดารัตน์ สุขประภาภรณ์ และสุภาพร เติวียะ. (2565). รูปแบบและกลไกการพัฒนาศรณะครูตำรวจ
ตระเวนชายแดน สังกัดกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนที่ 32 เขตพื้นที่จังหวัดเชียงรายและจังหวัดพะเยา
ในลักษณะเครือข่ายเชิงพื้นที่. *วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ*, 7(2), 447 – 463.
- สุวิมล ว่องวาณิช. (2558). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Agranoff, R. and McGuire, M. (2003). *Collaborative public management: New strategies for local governments*.
Washington, DC: Georgetown University Press.
- Joseph P. Farrell. (1994). Education Cooperation in the Americas: A Review. Department of Educational Affairs,
Washington, D.C., U.S.A.
- Krejecie, R.V. & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological
Measurement*, 30(3), 607 – 610.